

Jaarverslag 2022

voor consortiumleden

Radboudumc

Rijnstate

Jaarverslag 2022

CIZG-organisatie

Op 1 april 2022 is het CIZG formeel een vereniging geworden, zodat we als juridische entiteit ook formele overeenkomsten kunnen aangaan, zoals bijv. overeenkomsten sluiten met een congreslocatie of een websitebouwer. Dat laat onverlet dat het CIZG een netwerkorganisatie is, die samen wil werken en kennis en kunde wil delen met andere zorg- en onderzoeksinstituten en/of hun medische professionals, ook als ze geen formeel lid zijn van de vereniging. Hiertoe hebben we verschillende vormen van lidmaatschap gedefinieerd en afhankelijk van de (financiële) bijdrage aan het CIZG hun “rechten en plichten”. Binnen het CIZG kennen we nu formeel leden, samenwerkingspartners en netwerkpartners. Daarnaast zijn we bezig om een platform voor medische professionals in te richten, die kennis en kunde kunnen uitwisselen m.b.t. Leefstijlgeneeskunde en Integrative Medicine.

Voor de vereniging is een bankrekening aangevraagd bij de Triodos bank en zijn afspraken gemaakt met de belastingdienst.

Het CIZG heeft voor de periode 2022-2024 een meerjarenbeleidsplan gemaakt. In 2022 heeft 5 keer een (digitale) netwerkbijeenkomst plaatsgevonden; het dagelijks bestuur van het CIZG heeft maandelijks overleg.

Om het CIZG zichtbaar te maken voor iedereen is er in 2022 een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe website, die als kerndoel heeft de missie en visie van het CIZG te delen en evidence based kennis en kunde over complementaire geneeskunde toegankelijk te maken voor de geïnteresseerde medische en verpleegkundige professional.

Samenwerkingspartners

Internationaal werkt het CIZG samen met andere nationale consortia uit de Verenigde Staten, Brazilië, Canada, Australië en Noorwegen. Deze groep van consortia, met Miek Jong en Rogier Hoenders als kartrekkers, heeft een White paper geschreven over complementaire en traditionele geneeskunde om te formuleren wat ons bindt en hoe we willen en kunnen samenwerken. Deze zal komend jaar gepresenteerd en gepubliceerd worden.

Daarnaast hebben vertegenwoordigers van het CIZG, te weten Rogier Hoenders en Ines von Rosenstiel, aan het internationale IM congres in Arizona deelgenomen en de internationale samenwerkingsrelatie verder uitgebouwd.

Nationaal werkt het CIZG samen met:

- Lifestyle4health; er is regelmatig afstemming tussen Hanno Pijl en Rogier Hoenders
- Arts en Leefstijl: CIZG leden participeren in werkgroepen van Arts en Leefstijl
- AIM: verschillende CIZG leden doceren aan de AIM-opleiding

Resultaten van het CIZG in 2022

De werkgroep **patiëntenzorg** werkte aan 13 voornamelijk medisch inhoudelijke Jobtools (met name integrale oncologie, kindergeneeskunde en psychiatrie). Daarnaast hebben we afspraken gemaakt wanneer en hoe jobtools gedeeld worden binnen en buiten het CIZG met erkenning van auteur/eigenaarschap. Jobtools, die voor iedereen beschikbaar worden gesteld, zijn komend jaar terug te vinden op de CIZG-website. Zowel in Rijnstate als in Maxima Medisch Centrum bestaan nu poliklinieken voor Integrative Oncology, die op veel – ook externe – belangstelling kunnen rekenen.

Voor de CIZG leden is de Amerikaanse database Natural Medicine aangeschaft, waarin evidence based kennis beschikbaar is over verschillende complementaire interventies en middelen en hun eventuele interacties met reguliere geneesmiddelen of therapieën. Alle aangesloten leden hebben de database volgens de reguliere methoden in hun instellingen beschikbaar gemaakt voor alle daar werkende professionals.

De werkgroep **(na)scholing** heeft diverse scholingen georganiseerd en gegeven:

- Integrative Oncology (ontwikkelt in Rijnstate) en life gegeven in Maxima MC en tevens 6 maal in digitale werkomgeving
- Webinar Integrative Oncology in mProve verband (ontwikkelt in Rijnstate en MMC) en gegeven op 22 november met meer dan 180 inschrijvingen. Omdat er ook veel belangstelling is van medisch specialisten uit andere ziekenhuizen, zal het webinar bij uitzondering na afloop ook voor anderen beschikbaar komen, o.a. via de website van het CIZG.
- Integrative Pediatrics (ontwikkelt in Rijnstate) en twee keer intern gegeven aan nieuwe collega kinderartsen en arts-assistenten
- Integrative Psychiatry (ontwikkelt bij Lentis) en gegeven tijdens jaarcongres Lifestyle4Health, webinar tijdens congres Arts & Leefstijl, lezing voor GGZ centraal, op festival GGZ Nederland, tijdens Pscience uitzending NVvP over voeding en psychiatrie, congres PsyQ Nederland, en tijdens leefstijl congressen in Papendal en in Almelo, en diverse lezingen tijdens Voorjaarscongres NVvP.

Daarnaast hebben CIZG leden verschillende (snuffel)stageplekken (Rijnstate Integrative Oncology) en opleidingsplaatsen (CIP Lentis: AIOS psychiatrie, GIOS en VIOS) aangeboden.

Binnen het Radboudumc is vanuit het CIZG lidmaatschap begin november een interne invitational conference georganiseerd rondom preventie, leefstijl en complementaire zorg, waarbij interne verbinding op patiëntenzorg en onderzoek werd georganiseerd. Ook in Rijnstate wordt IM meer gekoppeld aan ontwikkelingen rond leefstijl.

De werkgroep **Onderzoek** is een breed gedragen onderzoeksagenda aan het ontwikkelen en heeft via diverse kanalen stakeholders uitgenodigd input daarvoor te leveren. Parallel daaraan wordt een onderzoeksagenda voor IM bij pijn voorbereid.

Daarnaast zijn er diverse (onderzoeks)projecten, waarin CIZG-partner is/was:

- COMMON-studie
- IMKA-project

De leden van het CIZG hebben daarnaast in eigen huis diverse IM gerelateerde projecten en activiteiten georganiseerd, zoals het praktijkonderzoek naar de inzet van de VR-bril binnen diverse specialismen in het HagaZiekenhuis, de verdere uitbreiding van het Leefstijl project en referaat over zingeving in de GGZ bij Lentis en bijvoorbeeld de verdere ontwikkeling van het Bolk model voor positieve gezondheid en leefomgeving van het Louis Bolk Instituut. Meerdere individuele zorgprofessionals van de CIZG leden hebben in dit jaar actief bijgedragen aan scholingen, congressen en studiedagen en daarmee het thema IM breed uitgedragen. Daarnaast is binnen CIZG lid Rijnstate een werkgroep Integrative Nursing opgericht en actief; in 2023 gaan we na of dit ook bij de anderen leden navolging kan genieten.

CIZG

Het CIZG is een samenwerkingsverband van 4 ziekenhuizen, en GGZ-instelling en een kennisinstituut. Het doel is het verder ontwikkelen van 'Integrative Medicine' (IM), een visie op zorg waarin de arts een meer coachende rol op zich neemt, het belang van een helende omgeving erkend wordt, uitgegaan wordt van een sterke mind-body connectie en zorgvuldig gekeken wordt hoe evidence based complementaire interventies ingezet kunnen worden als aanvulling op de reguliere behandeling.

Nieuwsbrief

U ontvangt deze nieuwsbrief van het Consortium voor Integrale Zorg en Gezondheid (CIZG) omdat u lid bent van het CIZG of heeft deelgenomen aan het congres 'In or outside the box?' op 8 oktober 2021. Mocht u voortaan onze nieuwsbrief niet meer willen ontvangen dan vernemen we dat graag via info@CIZG.nl

Melden mutaties

Om u nog beter van dienst te zijn en u de juiste service te bieden is een actueel en volledig relatiebestand van belang. Daarom stellen wij het bijzonder op prijs als u mutaties zoals nieuw emailadres, telefoonnummer, nieuwe en vertrokken collega's aan ons zou willen doorgeven aan de coördinator van het CIZG via info@CIZG.nl

**Deze nieuwsbrief is samengesteld door het CIZG.
Heeft u suggesties voor de inhoud van Nieuwsbrief? Stuur uw bijdrage aan
m.oostindier@mmc.nl**

Publicatielijst 2022 van CIZG auteurs

Louis Bolk Instituut

1. S.M. Brink, H.M. Wortelboer, T.L.S. Visscher, C.H. Emmelot, **H.A. van Wietmarschen**. Development of a complex integrative obesity-coaching program: from a systems health approach. *Accepted in Int. J. of Environ. Res. And Pub. Health.* 2022, 19, 882. <https://doi.org/10.3390/ijerph19020882>
2. **Herman A. van Wietmarschen**, Sjeff Staps, Judith Meijer, Francisca Flinterman, Miek C. Jong. The Use of the Bolk Model for Positive Health and Living Environment in the Development of an Integrated Health Promotion Approach: A Case Study in a Socioeconomically Deprived Neighborhood in The Netherlands. *Submitted to in Int. J. of Environ. Res. And Pub. Health.* 2022, 19, 2478. <https://doi.org/10.3390/ijerph19042478>
3. **E.W. Baars**, G. Kienle, P. Heusser, P. Pedersen. **H. van Wietmarschen**, H. Kiene, T. von Schoen-Angerer, H. Hamre. Anthroposophic medicinal products: A literature review of features, similarities and differences to conventional medicinal products, scientific and regulatory assessment. *GAHM 2022; 11 (1-17) DOI: 10.1177/216495612111073079*
4. Rafiul Amin, Divesh Deepak Pednekar, Hamid Fekri Azgomi , **Herman van Wietmarschen**, Kirstin Aschbacher, and Rose T. Faghih. Sparse system identification of leptin dynamics in obese patients. *Frontiers in Endocrinology.* 5 April 2022. <https://doi.org/10.3389/fendo.2022.769951>
5. **Herman A. van Wietmarschen**, Karin van Velthoven, Hendrik Jan Hummelen, Harry Lamers, Rob Elens, Ria van Rooijen, Bertil de Klyn, Martien Zeegers, Rob Barthels, Jean Pierre Jansen, Judith Kocken, Roland Lugten, Erik-Jan de Rijk, Kees den Hertog, Alice Robinson, Michel de Sonnaville, Frans Kusse. Dutch Integrative Medicine physicians can improve quality of life of patients with medically unexplained physical symptoms - a cross-sectional observational study. *EUJIM 2022; 52: 102140.* <https://doi.org/10.1016/j.eujim.2022.102140>
6. **Herman van Wietmarschen**, Noortje van Steenbergen, **Esther van der Werf**, **Erik Baars**. Effectiveness of herbal medicines to prevent and control symptoms of urinary tract infections to reduce antibiotics use. A systematic review. *Integrative Medicine Research* 2022. 11: 100892. <https://doi.org/10.1016/j.imr.2022.100892>

Lentis

7. Hanssen, I, Huijbers M, Regeer, E, Lochmann van Bennekom M, Stevens, A, Van Dijk, P, Boere E, Havermans R, **Hoenders R**, Kupka R, **Speckens, A** (...) Mindfulness-Based Cognitive Therapy versus Treatment As Usual in Patients with Bipolar Disorder: a Multicenter, Randomized Controlled Trial (*accepted for Psychological Medicine*)
8. Vollbehr NK, **Hoenders HJR**, Bartels-Velthuis AA, Nauta MH, **Castelein S**, Schroevers MJ, Stant AD, Albers CJ, de Jong JP, Ostafin BD. (...) Mindful yoga intervention for young women with major depressive disorder: results from a randomized controlled trial (*accepted for the journal of consulting and clinical psychology*)
9. Kristoffersen AE, **van der Werf ET**, Stub T, Musial F, Wider B, Jong MC, Wode K, Danell JB, Busch M, **Hoenders HJR**, Nordberg JH. (2022) Consultations with health care providers and use of self-management strategies for prevention and treatment of COVID-19 related symptoms. A population based cross-sectional study in Norway, Sweden and the Netherlands. *Complement Ther Med.* 2022 Mar; 64:102792.
10. Smit A, Snippe E, de Boer M, **Hoenders HJR**, Wichers, M (2022) TRANS-ID: identifying early signs of relapse after tapering off anti-depressants. *Quality of life research*, <https://doi.org/10.1007/s11136-022-03301>
11. **Hoenders HJR** & Heycop ten Ham B (2022) Leefstijl als transdiagnostische factor in de GGZ. *PsyXpert*, 2, 13-22.
12. Booij S, Gurvits V, Wester C, Nederhof E, Steffek E, **Hoenders HJR** (2022) Therapeutisch

leefstijlprogramma verhoogt welzijn en vermindert klachten bij patiënten met depressie en/of angststoornissen: een pilotstudie. *Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen*. 18-11-21
<https://doi.org/10.1007/s12508-021-00319-6>

Radboudumc

13. Lubbers J, Geurts D, Hanssen I, Huijbers M, Spijker J, **Speckens A**, Cladder-Micus M. (2020) The effect of mindfulness-based cognitive therapy on rumination and a task-based measure of intrusive thoughts in patients with bipolar disorder. *Int J Bipolar Disord* 10(1):22.
14. Geurts DEM, den Ouden HEM, Janssen L, Swart JC, Froböse MI, Cools R, **Speckens AEM** (2022). Aversive Pavlovian inhibition in adult attention-deficit/hyperactivity disorder and its restoration by mindfulness-based cognitive therapy. *Front Behav Neurosci* 16:938082.
15. Stalmeier TDM, Lubbers J, Cladder-Micus MB, Hanssen I, Huijbers MJ, **Speckens AEM**, Geurts DEM. (2020) Mindfulness based cognitive therapy (MBCT) reduces depression-related self-referential processing in patients with bipolar disorder: an exploratory task-based study. *Cogn Emot* 36(7):1255-1272.
16. van Dijk I, van Beek MHCT, Arts-de Jong M, Lucassen PLBJ, van Weel C, **Speckens AEM**. (2022) Experiences of clinical clerkship students with Mindfulness-Based Stress Reduction: a qualitative study on long-term effects. *Front Psychol* 2022; 13: 785090.
17. de Klerk-Sluis JM, Huijbers MJ, Löcke S, Spijker J, Spinhoven P, **Speckens AEM**, Ruhe HG (2022). Factors associated with relapse and recurrence of major depressive disorder in patients starting mindfulness-based cognitive therapy. *Depress Anxiety* 39: 113-122.
18. Siebelink NM, Bögels SM, **Speckens AEM**, Dammers JT, Wolfers T, Buitelaar JK, Greven CU. (2022) A randomised controlled trial (MindChamp) of a mindfulness-based intervention for children with ADHD and their parents. *J Child Psychol Psychiatry* 63: 165-177.
19. Cillessen L, Van de Ven MO, Burk M, William J, Bisseling EM, Compen FR, Van der Lee ML, **Speckens AEM**. (2022) Temporal changes in mindfulness skills and positive and negative affect and their interrelationships during Mindfulness-Based Cognitive Therapy for cancer patients. *Mindfulness* 13(7): 1745-1756.
20. Lensen JH, Stoltz SEMJ, Scholte RHJ, **Speckens AEM**, Kleinjan M. (2022) Mindfulness-Based Stress Reductie interventie voor leerkrachten in het basisonderwijs: Een pilotstudie. *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk* 61: 36-48.